

TIỀN, TỰ DO VÀ KHOẢNG ĐỦ CỦA LINH HỒN

(Tác giả: Lumi Hồng Nhung)

Có những buổi sáng, khi cầm một cốc nước nóng trong tay, người ta chợt nghĩ về tiền.
Không phải vì thiếu, cũng không hẳn vì thừa,
mà vì tiền — giống như cái bóng — luôn hiện diện ở đâu đó sau lưng đời sống.

Tiền không lên tiếng.
Nhưng nó thì thâm rất giỏi.

Nó bảo ta cố thêm chút nữa,
nhanh thêm chút nữa,
giữ thêm chút nữa,
và sợ... nhiều hơn một chút nữa.

Chúa Giêsu từng nói: *con người không thể làm tôi hai chủ.*
Không phải vì Thiên Chúa ghen với tiền,
mà vì **linh hồn con người không chịu nổi sự chia năm xẻ bảy.**

Khi tiền trở thành chủ,
tự do rời đi rất nhẹ, không gây tiếng động.
Nó đi lúc ta bắt đầu cân đo mọi thứ bằng giá,
lúc ta yêu an toàn hơn sự thật,
lúc ta chọn giữ hơn là buông.

Người ta thường nghĩ: có tiền thì tự do.
Nhưng ít ai dám nhìn sâu:
có quá nhiều thứ để mất, cũng là một dạng giam cầm.

Một người hành khất ngủ ngoài hiên nhà,
mưa tạt gió lùa,
nhưng không ai theo dõi ông ta,
không ai ám sát ông ta,
không ai sợ ông ta.

Không phải vì ông ta hạnh phúc,
mà vì ông ta **không sở hữu thứ gì khiến thế gian phải dè chừng.**

Thế gian không sợ nghèo.
Thế gian chỉ sợ kẻ có cái để mất — và cái để chi phối.

Có tiền là tốt.

Tiền mua được thời gian, mua được sự lựa chọn, mua được sự
đỡ lẽ thuộc.

Nhưng nhiều tiền quá,
con người bắt đầu mua cả những thứ không nên mua:
sự im lặng của người khác,
sự phục tùng trá hình,
và đôi khi... cả lương tâm.

Nghèo quá, con người dễ trộm cắp.

Giàu quá, con người dễ quên ơn.

Cả hai đều là những chỗ trượt chân của linh hồn.

Bởi vậy, lời cầu xin đẹp nhất không phải là “xin cho con giàu”,
mà là:

xin cho con đủ.

Đủ để không phải bán rẻ mình.

Đủ để không cần cúi đầu trước điều sai.

Đủ để vẫn còn biết ngược nhìn lên.

Tiền, suy cho cùng, không xấu cũng không tốt.

Nó chỉ là **tấm gương phóng đại**:

ai bất an sẽ bất an hơn,

ai tham sẽ tham hơn,

ai tự do sẽ dùng nó để tự do hơn.

Người thật sự giàu không phải là người có nhiều,
mà là người **không bị điều mình có sai khiến**.

Và người thật sự tự do
là người có thể cầm tiền trong tay
mà không để tiền nắm lấy tim mình.